

Љиљана Хабјановић Ђуровић

Добитник Награде „Браћа Карић” за књижевност

ПОГЛЕД У РЕЧ

♦ *Како су Ваше ране године утицале на Вашу књижевност?*

● Моји родитељи су се развели када сам имала седам година. И, како то често бива, отац је отишао у нови живот остављајући у прошлости као непотребан и нежељен пртљаг не само жену – моју несрећну мајку, већ и дете – мене.

Одрастала сам са мајком и бабом.

Моја мајка је своју несрећу носила тешко, али достојанствено.

Мајка ми је куповала књиге. Једном ми је донела комплет од 18 књига – бајки свих народа света. Била је веома поносна што лепо пишем и што желим да постанем писац. Моје песме објављене у часописима за децу пажљиво је исецала и носила у својој ташни – да се похвали пред познаницама какво дете има. Сахранили смо је са њима.

Умрла је када јој је било непуних тридесет шест, а мени непуних тринаест. Остала сам са бабом. Она је била светлост и ватра мог детињства. Баба је била удовица. После мајчине смрти нас две смо живеле саме.

Ljiljana Habjanović Đurović

Winner of the Karić Brothers Award for Literature

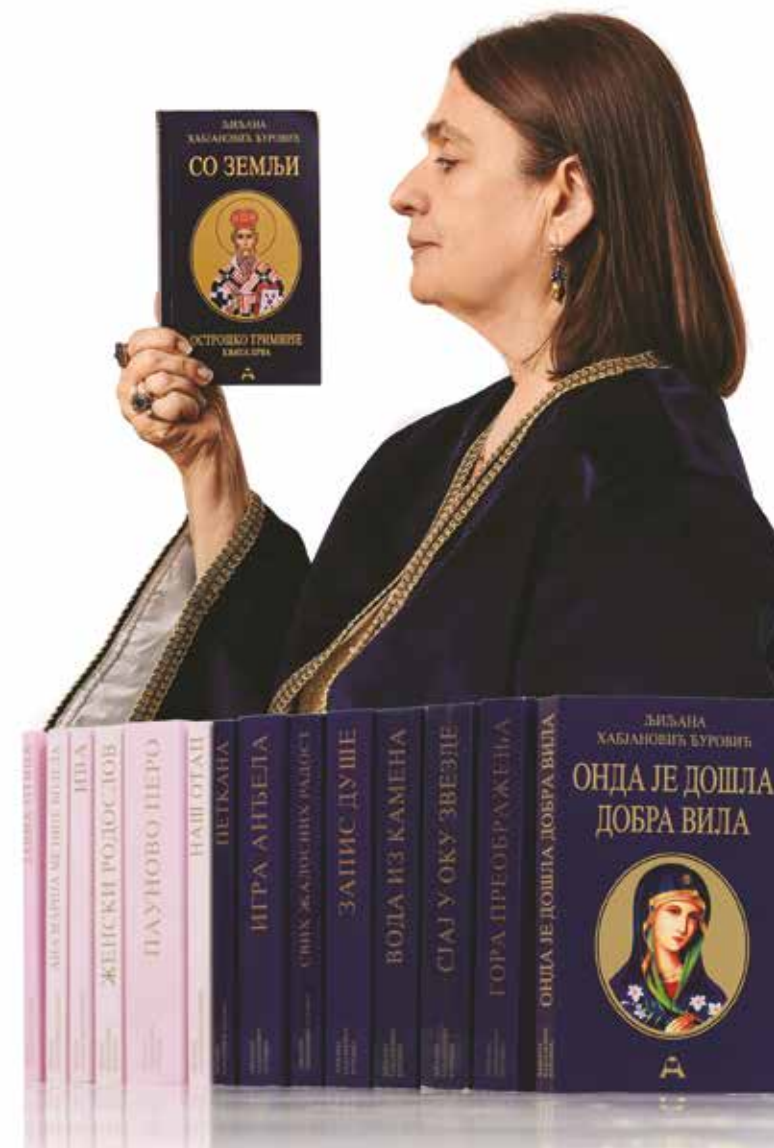
A LOOK INTO THE WORD

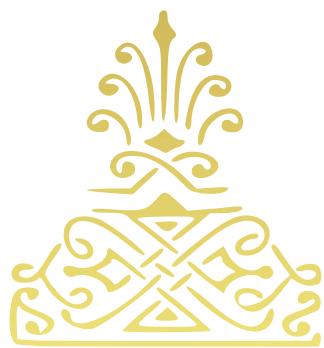
♦ *How did your early years influence your writing?*

● My parents divorced when I was seven. And, as it often happens, my father left for a new life, leaving behind not only his wife— my unfortunate mother, but also his own child – me, as unnecessary and unwanted baggage.

I grew up with my mother and grandmother. My mother bore her misfortune with difficulty, but with dignity.

My mother used to buy me books. Once she brought me a set of 18 books – fairy tales from around the world. She was very proud of my writing and that I wanted to become a writer. She would carefully cut out the clippings of my poems published in children's magazines and carry them in her purse – to show off to her acquaintances about her child. We buried her with it.

Од мајке сам научила да не смем да волим онога ко то не заслужује.
Од бабе сам научила да „женско мора да има своје парче хлеба”. И да је економска независност услов свих слобода.

Баба ме је васпитавала причама о нашим преткињама.

Сва ова искуства и успомене нашли су се у мојим књигама из породичног циклуса („Ана Марија ме није волела”, „Женски родослов”, „Наш отац”).

Мајка и баба су биле побожне. У нашој кући су обележавани сви црквени празници. Мислим да сам имала пет или шест година када сам први пут постила на Велики петак. И знала сам зашто постим.

Када је умрла моја мајка (било је то 1966. године), на њеној сахрани, у знак почаст, служили су сви свештеници из града.

Мајка је много волела анђеле. Често их је сањала. Пред смрт, док је још могла да излази, водила ме је на гробље и показивала ми споменике са фигурама анђела. Тада сам завољела анђеле. Много година касније, када смо моји момци и ја били у прилици да јој подигнемо споменик, одлучили смо да почива под крилом белог мермерног анђела.

У мом родном граду Крушевцу, у самом центру, налази се Споменик косовским јунацима. А са њега се учи српска историја. На њему се види како Лазар причешћује војску, Милош убија Мурата, Бошко Југовић диже крсташ барјак и девојка показује на југ, ка Косову.

Моја школа је била на месту где је некада био двор Лазаревића. Кроз прозор учионице гледала сам цркву Лазарицу. То је црква у којој су почивале мошти Свете Петке пошто их је кнегиња Милица измолила од свог зета и крвника султана Бајазита.

She died when she was just under thirty-six, and I was just under thirteen. I stayed to live with my grandmother. She was the light and fire of my childhood. Grandma was a widow. After my mother's death, the two of us lived alone.

From my mother, I learned that I shouldn't love someone who doesn't deserve it. From my grandmother, I learned that "a woman must have her own piece of bread." And that economic independence is the condition for all freedoms.

Grandma raised me with stories about our female ancestors.

All those experiences and memories found their place in my books from the family cycle (Ana Maria Did Not Love Me, Female Genealogy, Our Father).

My mother and grandmother were devout Orthodox Christians. All church holidays were celebrated in our house. I think I was five or six years old when I first fasted on Good Friday. And I understood why I was fasting.

When my mother died (it was in 1966), all the city priests came to her funeral, as a sign of respect.

My mother loved angels very much. She often dreamed of them. Before her death, while she was still able to go out, she took me once to the cemetery and showed me gravestones with angel figures. That's when I fell in love with angels. Many years later, when my boys and I were able to erect her a gravestone, we decided that she should rest under the wing of a white marble angel.

In my hometown of Kruševac, in the very center, there is the Monument to the Heroes of Kosovo. And it teaches us Serbian history. It shows Lazar administering

Године 1971. обележили смо шест векова постојања нашег града низом свечаности и манифестација. Ми Крушевљани смо на један посебан начин постали свесни наше националне прошлости. Била сам ученица трећег разреда Гимназије када сам на градском такмичењу освојила прво место у познавању српске средњовековне историје и добила прву награду за литерарни састав „Оливера, кћер Лазарева, у историји и легенди”. У представи „Кнегиња Милица” играла сам улогу Оливере.

Данас, када погледам уназад, јасно ми је да ме је Бог и на тај начин припремао да једнога дана напишем романе „Петкана” и „Игра анђела”, а потом и остале књиге из мог духовног циклуса.

♦ *Која књига вам је најдража од оних које сте написали и зашто?*

● Немам најдражу књигу. Волим сваку књигу коју сам написала, као што мајка воли свако своје дете. За сваку од њих имам разлог зашто ми је посебна. Али постоје књиге прекретнице. Књиге које су мењале мене, моје стваралаштво и мој живот.

То су „Женски родослов” и „Петкана”.

Роман „Женски родослов” променио је моје место на нашој књижевној сцени. Објављен је на дан Светог Јована Богослова 21. маја 1996. године и већ је током лета освојио читаоце на пречац. За пет месеци продато је невероватних девет издања романа. А ја сам, до тада мало позната (упркос три претходно објављена романа), постала најчитанији српски писац.

Захваљујући том успеху, уз подршку супруга, усудила сам се да напустим сигуран посао и редовну плату и посветим се само књижевном раду. Тиме је остварен мој давнашњи сан. Јер, од најранијег детињства желела сам да будем писац. Само писац.

communion to the army, Miloš killing Murat, Boško Jugović raising the Crusader banner and a girl pointing south, towards Kosovo.

My school was on the site where the Lazarević Palace once stood. Through my classroom window I could see the Lazarica Church. This is the church where the relics of St Petka rested after Princess Milica begged them from her son-in-law and murderer Sultan Bayezid.

In 1971, we celebrated the six centuries of our city with a series of festivities and events. We, the people of Kruševac, became aware of our national past in a special way. I was a third-grade high school student when I won first place at the city competition in the knowledge of Serbian medieval history and received first prize for the literary composition "Olivera, daughter of Lazar, in history and legends". I played the role of Olivera in the play "Princess Milica".

Today, when I look back, it is clear to me that God was preparing me in this way to one day write the novels Petkana and Igra Andela (Game of Angels), and then the other books from my spiritual cycle.

♦ *Which book is your favorite of those you have written and why?*

● I don't have a favorite book. I love every book I have written, like a mother loves each of her children. I have a reason for each of them why it is special to me. But there are books that are turning points. Books that changed me, my work and my life. Those are The Female Genealogy and Petkana.

The novel *Female Genealogy* changed my spot on our literary scene. It was published on the day of St. John the Theologian, May 21, 1996, and already during the summer it won over readers. In five months, an incredible nine editions of the novel were sold. And I, until then little known (despite three previously published novels), became the most widely read Serbian writer.

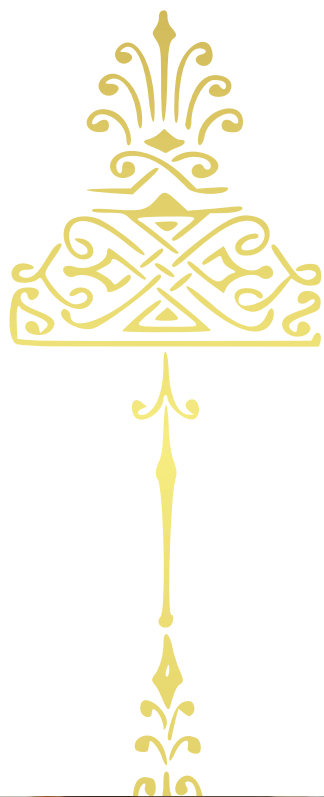
Thanks to such success, with the support of my husband, I dared to leave a secure job and a regular salary and dedicate myself only to literary work. This made my long-standing dream come true. Because, since my earliest childhood, I wanted to be a writer. Just a writer.

But this novel brought a change to our literary life as well. Until then, the order was known. Literary critics and publishing house editors determined the measure of success for both writers and books. The lists of the most read coincided with the lists of award-winning books. And then emerged a novel that literary critics said nothing about, but readers embraced and loved it. The *Female Genealogy* and me showed up without getting permission. We didn't even ask if we were allowed to. And the previous owners of the literary scene never forgave me for that.

There were also non-literary reasons that hindered a scrupulous reading and honest evaluation of this book.

My fellow writers did not publicly declare themselves, but the echoes of their ridicule, malicious comments and intolerance, reached me. The hostility was so strong that at times I felt it as physical pressure. And when threatened, a person wants to enter into a conflict in order to defend himself.

So, autumn came. One day, on my way to the Book Fair, it was particularly difficult. At one point I thought: "God, please help me! Don't let me become malicious like them!"

Али, појава овог романа унела је промену и у наш књижевни живот. До тада, знао се ред. Књижевни критичари и директори издавачких кућа одређивали су меру успеха и писцима и књигама. Листе најчитанијих поклапале су се са листама награђених књига. А онда се појавио роман о коме књижевна критика ништа није рекла, а читаоци су га пригрлили и заволели. Појавили смо се „Женски родослов” и ја, а да нисмо добили дозволу. Чак нисмо питали да ли смемо. И то ми дотадашњи власници књижевне сцене никада нису опростили.

Било је и ванкњижевних разлога који су омели скрупулозно читање и поште-но вредновање ове књиге.

Колеге писци се нису јавно изјашњавали, али су до мене допрли одјеци њихових подсмеха, злурадих коментара и нетрпељивости. То непријатељство је било тако снажно да сам га повремено осећала као физички притисак. А када је угро-жен, човек пожели да уђе у сукоб да би се одбранио.

Тако је дошла јесен. Једнога дана, док сам ишла на Сајам књига, било ми је посебно тешко. У једном тренутку сам помислила: „Боже, молим те, помози ми! И не дај ми да постанем зла као они!”

I arrived at the book stand of "Narodna knjiga", my publisher at the time. There were already readers waiting for me. Among them was a monk from Studenica monastery. He handed me a small paper icon of the Mary Mother of God and told me: "May She protect you!". I took the icon, pressed it to my chest, and cried.

Everything that followed was much, much easier for me to bear.

The novel *Female Genealogy* has been translated into twelve languages so far.

With each new generation come new readers, and today I sign books for the daughters and granddaughters, nieces and nephews of my first readers. We continue to publish new editions of this novel several times a year.

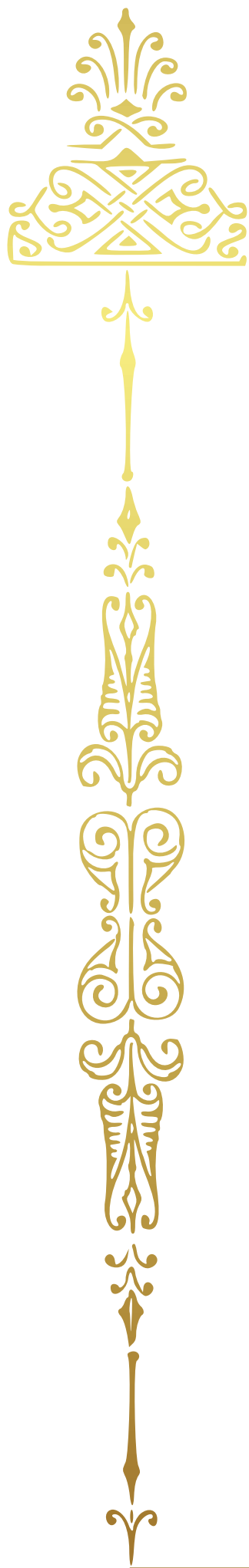
The novel *Petkana* changed me. I began to change while I was writing this book. And I felt myself changing. I learned to understand and love other people better. I became a better person. But I also became a new person.

Until then, I respected tradition and customs. But I knew nothing about true, essential faith. That's when I turned to faith and God. A whole new world has opened up to me. Today, without faith and God, I would neither know how, nor could, nor would I want to live. That is why *Petkana* is a book that transcends not only my literary career, but my entire life.

Faith transforms from within and creates a new person from the old one. And since the work is a reflection of the soul and spirit of the creator, it is quite natural that the books I write have also become different, which is why a series of books from my spiritual cycle have emerged after this one.

Petkana was published with the wonderful blessing of Metropolitan Amfilohije (Amfilohije Radović, Metropolitan of Montenegro and the Littoral and Archbishop of Cetinje, who reposed in the Lord in 2020), who wrote: "With this book, Ljiljana offered St. Petka and our Lord Christ her heart and mind as a blooming fragrant lily as a gift." This book, next to laity, is read by priests, monks and bishops throughout

Стигла сам на штанд „Народне књиге”, мог тадашњег издавача. Тамо су ме већ чекали читаоци. Међу окупљенима је био један монах из Студенице. Пружио ми је малу папирну икону Мајке Божје. „Нека те Она чува!”, рекао ми је. Узела сам иконицу, привила је на груди и заплакала.

Све што је после тога уследило подносила сам много, много лакше.

Роман „Женски родослов” до сада је преведен на дванаест језика.

Са сваком новом генерацијом долазе нови читаоци, а ја данас потписујем књиге кћерима и унукама, братаницама и сестричинама својих првих чита-тељки. Ми и даље, непрекидно, неколико пута годишње доштапавамо нова издања овог романа.

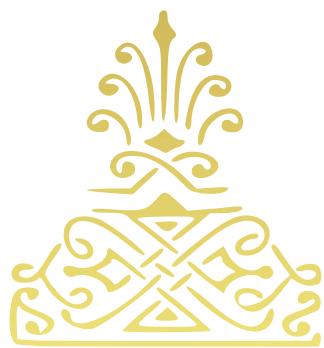
Роман „Петкана” променио је мене. Почела сам да се мењам већ док сам писа-ла ову књигу. И осећала сам како се мењам. Научила сам да боље разумем и да више волим друге људе. Постала сам бољи човек. Али постала сам и нови човек.

До тада сам поштовала традицију и обичаје. Али о правој, суштинској вери нисам знала ништа. Тада сам се окренула вери и Богу. Отворио ми се цео један нови свет. Данас без вере и Бога не бих ни умела ни могла ни хтела да живим. Зато је „Петкана” књига која надвисује не само моју књижевну каријеру, већ и сав мој живот.

Вера преобликује изнутра и од старог човека ствара новог. А пошто је дело одраз душе и духа ствараоца, сасвим је природно што су и књиге које пишем постале другачије. Што је после ове настао низ књига из мог духовниг циклуса.

Роман „Петкана” је објављен са предивним благословом митрополита Амфилохија (Амфилохије Радовић, митрополит црногорско-приморски и архи-епископ цетињски, који се упокојио у Господу 2020. године), који је напи-сао: „Љиљана је овом књигом принела Светој Петки и Христу Богу срце и ум као расцветали миомирисни љиљан на дар.” Ову књигу, осим мирјана, читају свештеници, монаси и владике диљем православних земаља, па и на Светој гори,

у преводу на (до сада) седам језика. Књига се продаје у црквама и манастирима српске, али и руске, белоруске, грчке, румунске цркве.

„Петкана” и даље живи и међу домаћим читаоцима. Ми непрестано доштампавамо нова издања ове очаравајуће књиге. А колики је њен утицај, потврђују ми и бројни читаоци, али и свештеници, који се на књижевним вечерима јављају из публике и сведоче да су се многи људи после читања романа „Петкана” и осталих књига из мог духовног циклуса окренули Цркви, вери и Богу, а многи одлучили и да се крсте.

Такви подаци чине ме срећном, захвалном Богу што кроз књиге које пишем Његова благодат допире до људи, што их путем њих кроз видљиво дотиче невидљиво. И што то што радим, а што даје смисао и садржај мом животу, није потребно само мени већ и другим људима.

◆ *Како доживљавате улогу жене писца у савременом друштву?*

● Књижевност се, као и свака уметност, ствара из душе и духа, а не из пола и тела. Стога мислим да сви ствараоци, и жене и мушкарци, имају исту улогу, односно исту одговорност када бирају коме ће послужити својим делом – да ли Богу и људима или Божјем противнику против људи.

Као читалац, безброј пута сам се уверила да нису све књиге добре и душекорисне, без обзира на вештину којом су написане.

Ја волим књиге које човека чине бољим, које нас уче да потпуније разумемо и више волимо оне са којима и међу којима живимо, које нам отварају нови свемир питања и макар нагосте одговоре, које нас изазову да мислимо о свету око себе, али и о себи. Волим књиге које су читаоцу на духовну корист. Које подстичу на добро. Која нас уче и подсећају да нас само љубав може спасити.

А такве књиге могу да пишу и жене и мушкарци.

Orthodox countries, even on the Holy Mount Athos, translated into seven languages so far. The book is sold in churches and monasteries of the Serbian, Russian, Belarusian, Greek and Romanian churches.

Petkana still lives among home readers. We are constantly printing new editions of this enchanting book. And the extent of its influence is confirmed by numerous readers, as well as priests, who come to my literary evenings and testify that after reading *Petkana* and other books from my spiritual cycle, many people have turned to the Church, faith and God, and many have even decided to get baptized.

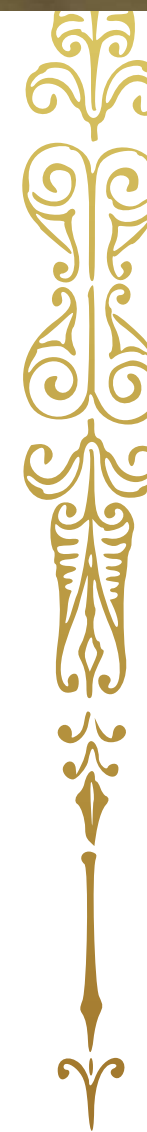
Such facts make me happy and grateful to God that through the books I write, His grace reaches people, that through them they get touched by the invisible. And that what I do, which gives meaning and content to my life, is not only necessary for me but also for other people.

◆ *How do you perceive the role of a woman writer in contemporary society?*

● Literature, like any art, is created from the soul and spirit, not from gender and body. Therefore, I think that all creators, both women and men, have the same role, that is, the same responsibility when choosing whom to serve with their work – whether God and people or God's adversary against people.

As a reader, I have been convinced countless times that not all books are good and beneficial to the soul, regardless of the skill with which they are written.

I love books that make us better people, that teach us to more fully understand and love those with whom and among whom we live, that open up a new universe of questions and at least hint at answers, that challenge us to think about the world around us, but also about ourselves. I love books that are of spiritual benefit to the reader, that encourage us to do good, that teach us and remind us that only love can save us. And such books can be written by both women and men.

◆ *Које бисте књижевне или животиње лекције пренели младим ауторима?*

● Мислим да сваки аутор треба да говори сопственим гласом и из сопствене душе. Да одбрани свој рад од угледања на узор. Од утицаја књижевне моде. Од робовања моделима књижевних теорија. И од дневне политике.

Уметник мора да буде поштен и смео. Да не калкулише. Да не ласка укусу читалаца јер читаоци препознају неискреност, лаж и претварање. Да не пише за награде и похвале књижевне критике јер су оне ипак вредносни суд једног човека или групе људи, а не промисао Божја. Да настоји да најбоље што уме каже баш оно што жели, на начин који је његов.

Стваралац увек мора да дâ све од себе. Да не заборави да је таленат Божји дар и да се према њему односи с пажњом. Да трудом умножи своје таленте, баш као вредни слуга из оне приче коју је Господ испричао народу и својим ученицима.

И оно можда најважније: да не одустаје већ да упорно, смело и са заносом следи свој сан. Да не дозволи да га обесхрабре, зауставе, промене неразумеване или чак подсмех његовом раду. А тога ће сигурно бити.

Онај ко храбро, пожртвовано и са вером следи свој сан, оствариће га. Ја сам живи доказ да је све могуће.

◆ *Како се носите са изазовима у стваралачком процесу?*

● Изазове у стваралачком процесу, као и све остале у животу, савладавам марљивим и преданим радом, упорношћу, вером, љубављу и молитвом.

Писање, као и стваралаштво уопште, то је садејство уметника и Духа Светога „који је свуда и све испуњава”. Њему, Утешитељу и Духу истине, молим се свакодневно да „дође и усели се у мене и очисти ме од сваког зла и спаси моју душу”. Само тако се стварају дела која служе Богу и људима.

◆ *What literary or life lessons would you pass to young authors?*

● I believe that every author should speak in their own voice and from their own soul. They should defend their work from imitating role models, from the influence of literary fashion, from being enslaved by models of literary theories. And from daily politics.

An artist must be honest and bold. Not to calculate. Not to flatter the taste of readers because readers recognize insincerity, lies and pretense. Not to write for awards and praise of literary criticism because they are after all the value judgment of one person or group of people, and not the providence of God. An artist must strive to say, to the best of his ability, exactly what he wants, in a way that is his own.

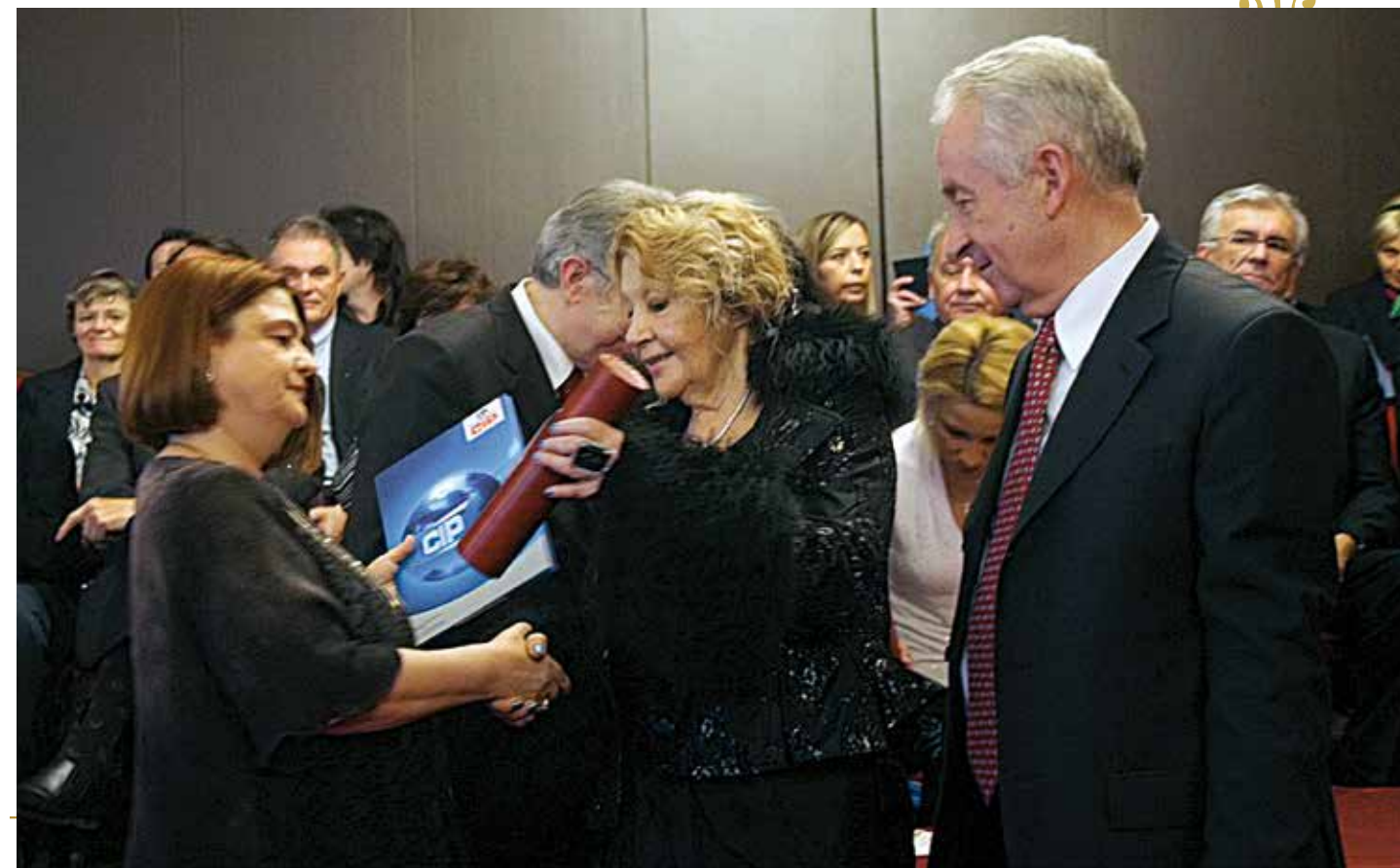
A creator must always give his best. Not to forget that talent is a gift from God and to treat it with care. To multiply his talents through hard work, just like the diligent servant from the story that the Lord told the people and his disciples. And perhaps the most important thing: not to give up but to follow the dream persistently, boldly and with enthusiasm. Not to allow to be discouraged, stopped, changed by misunderstanding or even ridiculed of his work. And that will certainly happen.

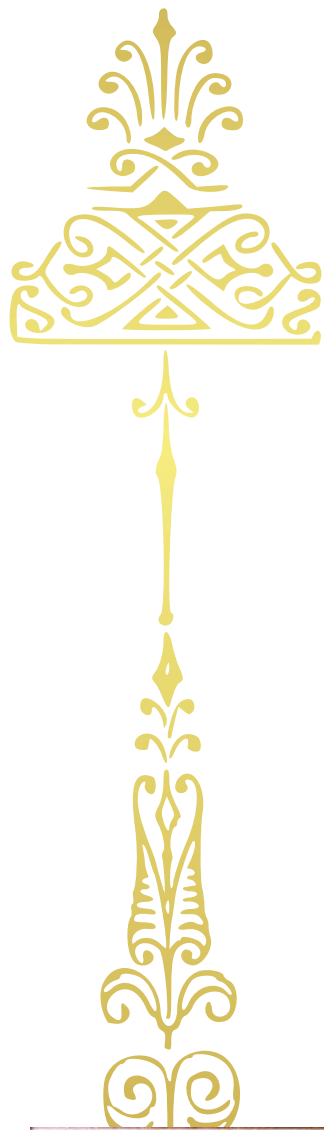
He who courageously, sacrificially and with faith follows his dream, will achieve it. I am living proof that anything is possible.

◆ *How do you handle challenges during your creative process?*

● Challenges in the creative process, like everything else in life, I overcome with hard work and dedication, perseverance, faith, love and prayer.

Writing, like creativity in general, is a collaboration between the artist and the Holy Spirit "who fills all things everywhere with himself". I pray to Him, the Comforter and the Spirit of truth, every day, to "come and dwell in me and cleanse me from all evil and save my soul". Only in such way are works created that serve God and people.

◆ *Шта за Вас значи Награда „Браћа Карић“?*

● Вредност једне награде мери се угледом добитника и угледом дародавца. За мене представља велику част да се нађем у друштву ранијих лауреата јер то су људи са значајним делом.

Дародавац, породица Карић, препозната је као симбол марљивости, породичне слоге, хуманитарног рада, оданости Српској православној цркви и очувању традиције и културне баштине.

То су вредности у које и сама верујем. О којима пишем у својим књигама. За које се залажем јавним говором. Али и својим личним животом.

Због свега тога, као што сам рекла на свечаности у Народном позоришту, са радошћу сам примила ово признање.

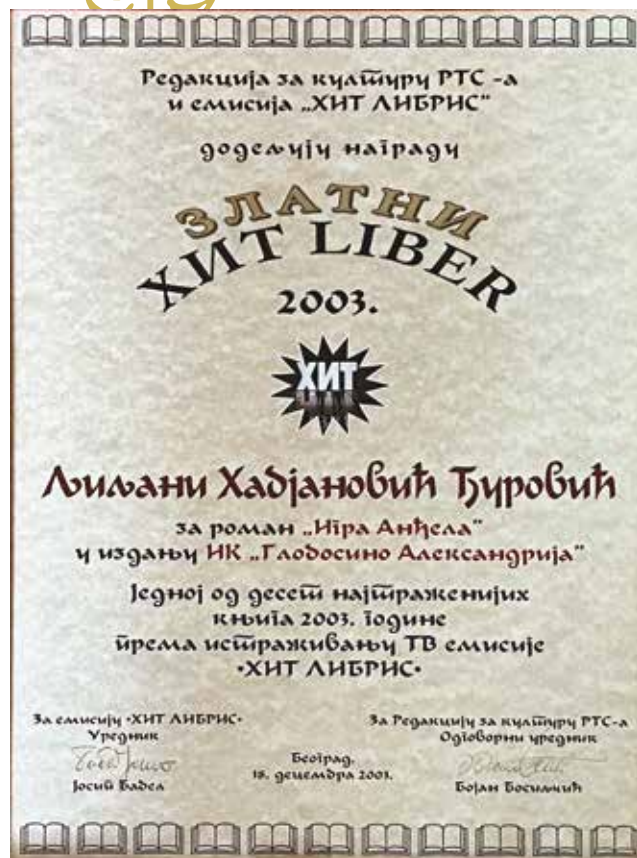
◆ *Како оваква признања утичу на Ваш рад и мотивацију?*

● Без обзира на то да ли је у питању стваралаштво или неки свакодневни посао, свако воли да његов рад буде запажен и похваљен. И мене признања радују. Понека ме учине поносном. Сва ме чине захвалном онима који су приметили и високо вредновали моје дело.

Али признања не утичу на мој рад. Моји мотиви су дубљи и већи. Од раног детињства писање је моје унутрашње морање. Од младости цитирам речи Маргарет Дирас: „Писаћу, или ћу умрети!“ као своју највећу истину.

Као што ме оспоравања нису зауставила, признања ме не подстичу. Без обзира на оно што се дешава споља, око мене, ја радим своје, испуњена вером, љубављу и надом.

И још да додам: од када сама објављујем своје књиге и могу да одлучујем о њима, дакле дуже од две деценије, не конкуришем за књижевне награде.

◆ *What does winning the Karic Brothers Award mean to you?*

● The value of an award is measured by the reputation of both the winner and the prizegiver. It is a great honor for me to be in the company of previous laureates because they are people with significant achievements.

The donor, the Karić family, has been recognized as a symbol of hard work, family harmony, humanitarian work, devotion to the Serbian Orthodox Church, preservation of tradition and cultural heritage.

Those are the values that I believe in myself, that I write about in my books, that I advocate for in public as well as in my personal life.

For all of that, as I said at the ceremony at the National Theater, I was happy to receive this recognition.

◆ *How do such recognitions affect your work and motivation?*

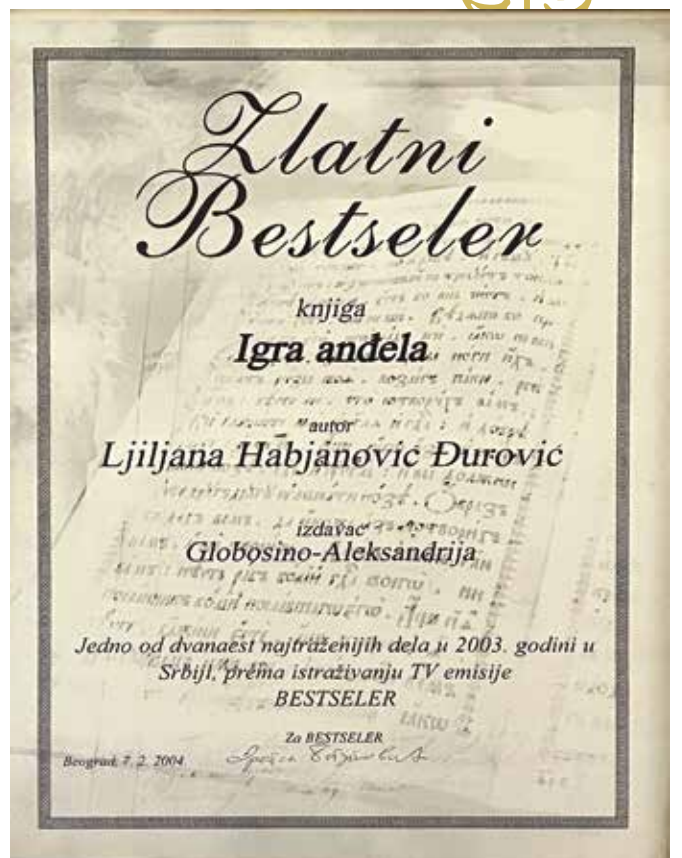
● Regardless of whether it is creativity or some everyday work, everyone likes to have their work noticed and praised. Recognitions make me happy too. Sometimes they make me proud. All of it makes me grateful to those who noticed and highly valued my work.

But the accolades do not affect my work. My motives are greater and more profound.

Since early childhood, writing has been my inner compulsion. Since my youth, I have quoted the words of Margaret Duras: "I will write, or I will die!" as my greatest truth.

Just as oppositions have not stopped me, recognitions do not encourage me. Regardless of what is happening around me, I do my own thing, filled with faith, love and hope.

And, let me add: since I have been self-publishing and making my own decisions about my books, for more than two decades, I have not competed for literary awards.

◆ *Како видите улогу културних и књижевних награда у промоцији уметности?*

● Ми живимо у свету и времену када је култура потиснута. Некако је скрајнута у медијима и јавном животу уопште.

Непримерена пажња и значај придају се мање важном и чак неважном и пролазном, а истовремено дешавања и успеси у заиста важним областима као што су култура и уметност остају по страни.

Стога је улога књижевних награда и уопште награда за достигнућа у култури важна јер скрећу пажњу јавности и на уметника и на његово дело, али и на културу уопште. То је прилика да се људи подсети и опомену да осим лаке забаве, осим хлеба и игара, постоји нешто што оплеменењује душу и храни ум. И што остаје да траје. И полако, како време пролази, прераста у националну културну баштину.

◆ *Који су Вам још тренуци у каријери били посебно значајни када су у питању признања?*

● То су свакако била уручења два одликовања Српске православне цркве. Године 2007. на предлог патријарха Павла, Свети архијерејски синод доделио ми је Орден Светог Саве, а 2017, на предлог патријарха Иринеја, Орден деспота Стефана Лазаревића. Ја сам једини српски писац који је добио ордење од двојице патријараха.

Значајна ми је и Видовданска награда – највише признање мог родног града Крушевца. И веома сам задовољна што је на седници Скупштине општине одлука донета једногласно, дакле били су за мене и позиција и опозиција. А ја сам прва жена која је примила ово признање.

◆ *How do you see the role of cultural and literary awards in the promotion of art?*

● We live in a world and time when culture is repressed. It is somehow marginalized in the media and public life in general.

Undue attention and significance are given to the less important and even unimportant and transient, while at the same time events and successes in truly important areas such as culture and art are left aside.

Therefore, the role of literary awards and, in general, awards for achievements in culture is important because they draw public attention to both the artist and his work, but also to culture in general. It is an opportunity for people to be reminded and warned that besides cheap entertainment, besides "Bread and circuses", there is something that ennobles the soul and nourishes the mind, and remains to last. And slowly, as time passes, it grows into a national cultural heritage.

◆ *What other moments in your career were especially significant for you when it comes to recognitions?*

● Those were certainly two decorations of the Serbian Orthodox Church. At the proposal of Patriarch Pavle in 2007, the Holy Synod awarded me the Order of Saint Sava, and in 2017, at the proposal of Patriarch Irinej, the Order of Despot Stefan Lazarević. I am the only Serbian writer to have received orders from two patriarchs.

The Vidovdan Award, the highest recognition of my hometown of Kruševac, is also important to me. And I am very pleased that the decision was made unanimously at the City Council, so both the position and the opposition were in my favor. And I am the first woman to receive this recognition.

I also remember with joy the Italian editions presentation of the novels Game of the Angels and The Record of the Soul in the Church of the Holy Cross (Basilica

Са радошћу се сећам и представљања италијанских издања романа „Игра анђела” и „Запис душе” у Цркви Светог Крста (Santa Croce) у Фиренци. Црква Светог Крста је једна од највећих базилика католичког света, ризница уметничких дела највећих мајстора ренесансе, место на коме почивају Микеланђело и Данте. Говорећи на том чудесном месту о својим књигама, говорила сам и о нашој историји и двома значајним женама наше прошлости – кнегињи Милицы и деспотици Ангелини Бранковић. На крају сам примила признање – Медаљу Цркве Светог Крста, која се додељује истакнутим уметницима из целог света.

У Русији сам добила неколико награда, али посебно памтим уручење Златне медаље А. С. Пушкина за животно дело на великој свечаности у велелепном и узвишеном амбијенту Храма Христа Спаситеља у Москви.

Поводом тог догађаја објавила сам своју прву збирку поезије „Жена у Хиландару” двојезично, на српском и руском језику.

Морам да поменем и четири награде Народне библиотеке Србије за најчитанију књигу у библиотекама Србије. Добила сам их 1999. („Женски родослов”), 2001. („Пауново перо”), 2004. („Игра анђела”) и 2005. године („Игра анђела”). Прве две церемоније биле су веома свечане. Она одржана 6. априла 1999, дакле током бомбардовања, била је и посебно дирљива. Друге две биле су бирократски одрађене. Али ипак се и њих радо сећам јер, мада Повељу уручује управник Народне библиотеке Србије, ову награду својим позајмицама књига из библиотеке у ствари додељују читаоци.

Онда је дошла 2006. година. Према званичним подацима који су почетком године објављени на сајту Народне библиотеке Србије, још један мој роман, овог пута „Свих жалосних радост”, прича о земаљском животу Пресвете Богородице, био је најчитанија књига у библиотекама Србије 2005. године.

di Santa Croce) in Florence. The Church of the Holy Cross is one of the largest basilicas in the Catholic world, a treasury of works of art by the greatest masters of the Renaissance, the place where Michelangelo and Dante rest. Speaking about my books in that wonderful place, I also spoke about our history and two significant women of our past – Princess Milica and Despotess Angelina Branković. In the end, I received the recognition, the Medal of the Church of the Holy Cross, which is awarded to prominent artists from all over the world.

I received several awards in Russia, but I especially remember the presentation of the A. S. Pushkin Gold Medal for Lifetime Achievement at a grand ceremony in the magnificent and sublime setting of the Church of Christ the Savior in Moscow.

On the occasion of that event, I published my first collection of poetry, Woman in Hilandar, bilingually, in Serbian and Russian.

Also, I have to mention the four awards of the National Library of Serbia for the most read book in Serbian libraries. I received them in 1999 (Women's Genealogy), 2001 (Peacock Feather), 2004 (Game of Angels) and 2005 (Game of Angels). The first two ceremonies were very gala. The one held on April 6, 1999, during the bombing, was particularly moving. The other two were done bureaucratically. But, I still remember them fondly because, although the Charter is presented by the director of the National Library of Serbia, this award is actually given by readers with the books borrowed from the library.

Then came 2006. According to official data published at the beginning of the year on the website of the National Library of Serbia, another of my novels, this time The Joy of All the Sorrowful, a story about the earthly life of the Blessed Virgin Mary, was the most read book in Serbian libraries in 2005. But, the Board of Directors, which, to make matters worse, also included some writers, decided to,

as they said, "redefine the reward" and not award the author of the most read book, but the author whose book was fifth on the most read list. In the following years, long-established criteria were changed, quotas were introduced, librarians were ordered to send false data, the prize for the most read book was awarded to books by ideologically and politically compatible authors who barely reached twentieth or twenty-fifth place even on those falsified reading lists, until finally, after a series of manipulations and scandals, this once very important prize was abolished. Once again, the 'pests' have done their job.

But it remains to be noted that since 1973, when the first winner was Miloš Crnjanski for *A Novel of London*, I am the only writer whose books have been five times the most read in Serbian libraries, and that this prize was abolished after thirty-three years so that I would not have received it for the fifth time.

And finally, we come to a reward that I have received every year since 1996. This intangible award is presented to me at the Belgrade Book Fair by my readers. During the Fair, I sit at my stand every day from 10 am to 8 pm, and readers (of both genders and all ages) are constantly changing in front of me. They patiently stand in line, sometimes for fifteen minutes, half an hour, sometimes for an hour, an hour and a half to two hours, depending on the day and the time of day, waiting for me to write a dedication on the book. When I look up and see them so different from each other in everything yet united by their love for the books I write, I feel that my heart is full. Joy, warmth and gratitude overwhelm me. Their patience, smiles on their faces, the joy with which they approach me, their words and hugs, sometimes a story that is only confided to close friends, their small gifts (a flower, an angel figurine, a chocolate bar, a pomegranate fruit, an icon, a little wooden cross, a bottle of consecrated oil from a shrine), it is that special and precious reward.

Али, Управни одбор, у коме су, да брука буде већа, били и неки писци, донео је одлуку да, како је речено, „редефинише награду” и не награде писца најчитаније књиге већ писца чија је књига била пета на листи. Наредних година мењани су давно утврђени критеријуми, увођене квоте, давани налози библиотекарима да шаљу лажне податке, наградом за најчитанију награђиване су књиге идеолошки и политички подобних аутора који су једва досегли до двадесетог или двадесет петог места чак и те кривотворене листе читаности, све док најзад после низа манипулација и скандала та некада врло значајна награда није укинута. Још једном су штеточине обавиле свој задатак.

Али остаје забележено да сам од 1973. године, када је први добитник био Милош Црњански за „Роман о Лондону”, ја једини писац чије су књиге биле пет пута најчитаније у библиотекама Србије и да је та награда после тридесет три године постојања укинута да је ја не бих добила и пети пут.

И најзад долазимо до једне награде коју од 1996. добијам сваке године. Ту неопредмећену награду ми на Београдском сајму књига уручују моји читаоци. Током Сајма ја седим на штанду свакога дана од 10 до 20 часова, а преда мном се непрестано смењују читаоци (оба пола и свих узраста). Стрпљиво стоје у реду, некада петнаест минута, некада пола сата, некада сат, некада и сат и по до два – зависно од тога који је дан и које је доба дана, и чекају да им напишем посвету на књизи. Кад подигнем поглед и видим их тако различите међу собом по свему а окупљене љубављу према књигама које пишем, осетим да ми је срце пуно. Обузму ме радост, топлина и захвалност. Та њихова стрпљивост, осмеси, радост са којом ми прилазе, њихове речи и загрљаји, понекад и прича која се поверава само блиским, њихови мали дарови (цвет, фигура анђела, чоколадица, нар, иконица, дрвени крстић, бочица уља из неког светилишта), то је та посебна и драгоценна награда.

Захвална сам својим читаоцима јер су били са мном и када су многи били против мене. Захвална сам им јер деценијама воле књиге које пишем. Тако ми показују да је оно што радим потребно још неком осим мене и дају смисао мом раду, али и важном делу живота.

Сваки Сајам ми донесе дивне и дирљиве сусрете са читаоцима, које после памтим и препричавам годинама. Ако ми Бог буде дао снаге и времена, волела бих да једном напишем књигу о њима.

◆ *Како ова награда доприноси Вашем стваралачком наслеђу?*

● Као што сам већ рекла, ово је угледна награда. Као и остале угледне награде које сам примила или ћу примити у будућности, и Награда „Браћа Карић” биће неизоставан део моје биографије.

◆ *Како сће се мењали као писац током година?*

● Већ сам у одговорима на Ваша претходна питања делимично одговорила и на ово. Али ево да допуним те одговоре.

У почетку, главне јунакиње мојих романа биле су жене. Тема женске судбине. То је и природно. Одрасла сам и формирала се у једном женском универзуму. Од кад знам за себе, гледала сам мајку и бабу, гледала сам њихове пријатељице, слушала њихове разговоре. Заувек сам сачувала у себи то искуство и та сазнања. Али и силну жељу и одлучност да се залажем за праведнији однос и породице и друштва према женама.

I am grateful to my readers because they were with me even when many were against me. I am grateful to them because they have loved the books I write for decades. That's their way of showing me that what I do is needed by someone other than me, they give meaning to my work but also to an important part of my life. Every Book Fair brings me wonderful and moving encounters with readers, that I remember and recount for years. If God gives me the strength and time, I would like to write a book about them one day.

◆ *How does this award contribute to your creative legacy?*

● As I have already said, this is a prestigious award. Like other prestigious awards that I have received or will receive in the future, the Karic Brothers Award will be an indispensable part of my biography.

◆ *How have you changed as a writer over the years?*

● I have already partially answered this in my answers to your previous questions. But here, let me add.

In the beginning, the main characters of my novels were women. The topic of women's destiny. That is natural. I grew up and was formed in a female universe. Ever since I can remember, I have watched my mother and grandmother, I have watched their friends, I have listened to their conversations. I have forever kept that experience and that knowledge within me as well as a strong desire and determination to advocate for a fairer attitude of both family and society towards women.

Even the heroines of my first novels from the spiritual cycle were women. Women who were honorable and brave, sacrificed and wise. Women who knew that

Чак су и јунакиње мојих првих романа из духовног циклуса биле жене. Жене часне и храбре. Пожртвоване и мудре. Жене које су знале да није важан терет већ снага оног ко терет носи. Које су знале да душа није марамица од млетачке чипке која се продаје на трговима и мостовима. И међу њима сам бирала своје узор.

У роману „Сјај у оку звезде” створила сам лик сликарке икона Лилије. Лик жене каква желим да постанем. Каква се трудим да будем. И каква понекад јесам. Стога није било краја мојој срећи када сам се једном јавила митрополиту Амфилохију, а он ми одговорио: „Ево мени моје Лилије!”

Али, у свим тим променама током мог књижевног рада, који траје ево већ готово четири деценије, постоје и неке константе. Од прве књиге трагам за смислом човековог постојања. Чак и јунакиња мог првог романа „Јавна птица”, те трагичне приче о усамљености оних који физички нису сами, трага за смислом свог живота. Трага на погрешан начин, користећи тело, али и она жели нешто више од пуког преживљавања испразног и бесловесног бића.

И у књигама из ранијег периода, дакле оним насталим пре књига из духовног циклуса, писала сам и о вери. О злоупотребама Бога и човекове потребе да верује. О тој најсуровијој од свих обмана, када се, у име Њега који је љубав, нешто лепо и чисто и узвишено као што је љубав човека према своме Творцу и Сведржитељу употреби за ширење нетрпељивости и мржње према другима и другачијима и када се због те мржње чине неправде и злочини.

А онда сам почела да пишем роман „Петкана” и одједном се, као што сам већ рекла, све оно што сам слутила оствестило. Отворило. И ја од 2001. године испи-
сујем књиге вере, љубави и наде.

Вера је живот у Христу и са Христом.

it was not the burden that mattered, but the strength of the one who carried the burden. Those who knew that the soul was not a Venetian Lace Handkerchief sold in squares and bridges. And I chose my role models from among them. In the novel Sparkle in the Eye of a Star, I created the character of the icon painter Lilia. The character of the woman I want to become, the woman I strive to be, and the woman I sometimes am. Therefore, there was no end to my happiness when I once contacted Metropolitan Amfilohije, and he answered: “Here is my Lilia!”

But, in all these changes during my literary work, which has lasted for almost four decades, there are also some constants. Since the first book, I have been searching for the meaning of human existence. Even the heroine of my first novel, The Public Bird, that tragic story about the loneliness of those who are not physically alone, searches for the meaning of her life. She does it in the wrong way, using her body, but she too wants something more than the mere survival of an empty and soulless being.

And in books from an earlier period, that is, those written before the books from the spiritual cycle, I also wrote about faith. About the abuses of God and man's need to believe. About that cruelest of all deceptions, when, in the name of Him who is love, something beautiful and pure and sublime, such as man's love for his Creator and Almighty, is used to spread intolerance and hatred towards others and those who are different, and when injustices and crimes are committed due to that hatred.

Then I started writing the novel Petkana and suddenly, as I already said, everything I had suspected came to light. It opened up. And since 2001, I have been writing books of faith, love and hope. Faith is life in Christ and with Christ.

Faith inspires me. Through faith I come to know what I had never even thought about before. Through faith I understood that fullness is not in doubt but in the depth of knowledge. Faith changes and reshapes the human being, his consciousness and mind. A person who is truly in faith experiences the world around him and himself differently. The same was with me.

Вера ме надахњује. Кроз веру спознајем оно о чему некада ни мислила нисам. Кроз веру сам разумела да пуноћа није у сумњи већ у дубини спознаје.

Вера мења и преобликује човеково биће. Његову свест. Ум. Човек који је истински у вери другачије доживљава и свет око себе и себе самог. Тако је и са мном било.

Све те промене у мени самој, али и у односу са другима, прихватила сам с радошћу, благодарна Господу и Пресветој Богородици.

Та велика промена одразила се и на мој рад. То је морало да се деси. Била сам свесна да ће се десити још када сам кренула на пут вере. Јер уметник ствара у садејству са Духом истине, али ствара из себе. Из свог искуства. Из свог ума. Из своје душе.

Зато бирам да пишем о оним изузетним личностима којима је Христос Пут, Истина и Живот.

Идеје за неколико књига из духовног циклуса добила сам током молитве.

Постоји и један део мог рада који је често у сенци романа. То су књиге за децу.

Прву књигу за децу написала сам на позив Издавачког центра Руске православне цркве. У време када сам у Москви, у Каминској сали Московске патријаршије, представљала руско издање романа „Петкана” била сам гост директора Издавачког центра и он ми је предложио да напишем књигу за децу о Светој Петки. Књига је објављена на руском, са благословом патријарха московског и целе Русије Алексеја, а годину дана касније на српском, са благословом нашег патријарха Иринеја.

Неколико година потом, док сам се припремала да напишем роман, онда је дошла „Добра Вила”, видела сам каквом су злу изложена наша деца. Како им се кроз лаке и занимљиве приче, веселе ликове и шарене боје подмећу неке туђе

I accepted all these changes within me as well as in my relationship with others, with joy, grateful to the Lord and the Virgin Mary.

That great change was also reflected in my work. It had to happen. I was aware that it would happen when I set out on the path of faith. Because an artist creates in collaboration with the Spirit of truth, but he creates from himself. From his experience, from his mind, from his soul. That is why I choose to write about those extraordinary individuals for whom Christ is the Way, the Truth and the Life.

I received the ideas for several books from the spiritual cycle during my prayers. There's also a part of my work that is often overshadowed by novels. Those are books for children.

My first book for children I wrote at the invitation of the Publishing Center of the Russian Orthodox Church. At the time when I was in Moscow, in the Kaminsky Hall of the Moscow Patriarchate, presenting the Russian edition of the novel *Petkana*, I was a guest of the director of the Publishing Center and he suggested that I write a book for children about St. Petka. The book was published in Russian, with the blessing of Patriarch Alexy of Moscow and All Russia, and a year later in Serbian, with the blessing of our Patriarch Irinej.

A few years later, while I was preparing to write the novel *Then Came the Good Fairy*, I saw the evil to which our children were exposed. How, through light and interesting stories, cheerful characters and colorful colors, some strange "values" are instilled in our children that imperceptibly poison their young souls. That's when I decided to start writing stories for children. To slightly boost the strength of those authors whose books I gave to my son or would give to my grandson.

My books for children are true stories. In the books about Iva, I remember my childhood, in the books about Srećko, stories from my son's childhood are told, and

„вредности” и неосетно трују њихове младе душе. Тада сам одлучила да почнем да пишем приче за децу. Да мало ојачам скуп оних аутора чије сам књиге давала свом сину или би их дала свом унучету.

Моје књиге за децу су истините приче. У књигама о Иви присећам се свог детињства, у књигама о Срећку испричане су приче из детињства мога сина, а књиге о Лили говоре о догодовштинама наше мале померанке. Из тих књига деца се уче хришћанским врлинама и обичајима, породичним вредностима, храбрости и поштењу, љубави према птицама и животињама, несебичности.

Прву књигу за децу у том новом циклусу објавила сам 2017. године и сада их има већ тринаест. На моју велику радост, деца су их врло лепо прихватила, воле их и девојчице и дечаци. Они са мамама и бакама, са татама, са теткама и кумама долазе на моје књижевне вечери и на сајмове књига у Београду, Бањалуци, Нишу. Свако од њих тачно зна коју књигу највише воли. И због чега.

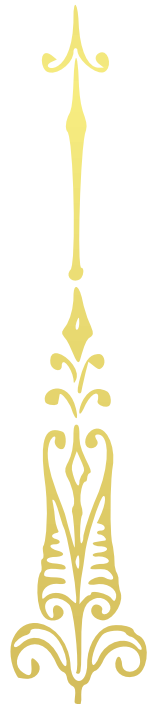
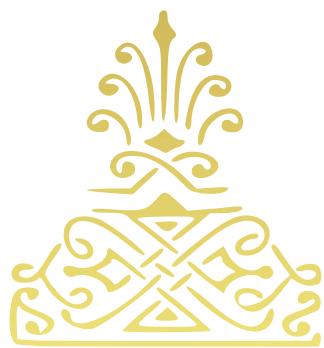
the books about Lili are about the adventures of our little Pomeranian. Children learn from these books about Christian virtues and customs, family values, courage and honesty, love for birds and animals, and about selflessness.

I published the first children's book in this new cycle in 2017, and now there are already thirteen of them. To my great joy, the children have accepted it very well, both girls and boys love them. They come with their mothers and grandmothers, with their fathers, aunts and godmothers to my literary evenings and to book fairs in Belgrade, Banja Luka and Niš. and each of them knows exactly which book they like the most and why they like it.

♦ *What do you consider the greatest challenge of contemporary literature?*

● It is not literature that is facing the challenge, but the writer. The artist. And the challenge facing the artist has always been the same. I wrote about it in the most beautiful and complete way in the novel Sparkle in the Eye of a Star. Although it tells of a dark and difficult period, the time from the first decades of the 8th to the middle of the 9th century in Constantinople and the entire Eastern Roman Empire,

◆ *Шта сматрате највећим изазовом савремене књижевности?*

● Није суочена са изазовом књижевност већ књижевник. Уметник. А изазов пред уметником увек је био исти. О томе сам најлепше и најпотпуније писала у роману „Сјај у оку звезде“. Мада говори о једном мрачном и тешком периоду, о времену од првих деценија VIII до средине IX века у Константинопољу и целом Источном римском царству, када су по вољи царева и уз сагласност патријараха иконе биле уништаване а иконописци и поштоваоци икона прогањани и чак убијани, то је универзална прича. Као и сваки човек, и уметник по својој слободној вољи бира шта ће урадити са својим талентом. Односно, коме ће се приволети царству.

Уметник најпре мора да одлучи да ли ће служити свом таленту, то јест радити не жалећи себе како би створио што вредније дело. Или ће тражити свој таленат и служити се својим делцем како би пред другима ласкао себи и стекао материјалну корист.

Такође, уметник често мора да се определи да ли ће служити земаљском владару или Цару небеском.

Моја Лилија у раду није жалила себе. Служила је свом таленту и презрела је дарове царске да би уместо њих прима дарове Божје.

◆ *Где видите будућност српске књижевности и Ваше место у њој?*

● Ја имам седамдесет и једну годину. Током свог живота научила сам да је будућност заиста непредвидљива. И непојмљива. Да превазилази сваку нашу замисао о њој. Стога се не усуђујем да предвиђам. Али могу да желим. И да се надам.

when icons were destroyed by the will of the emperors and with the consent of the patriarchs, and icon painters and icon worshipers were persecuted and even killed. It is a universal story.

Like every person, the artist chooses of his own free will what to do with his talent. That is, 'which kingdom will he choose'. The artist must first decide whether to serve his talent, that is, to work without sparing himself in order to create the most valuable work possible. Or will he waste his talent and serve his part in order to flatter himself in front of others and gain material benefit.

Also, an artist often has to decide whether to serve an earthly ruler or the Heavenly King.

My Lilija did not spare herself in her work. She served her talent and despised the gifts of the emperor in order to receive the gifts of God instead.

◆ *Where do you see the future of Serbian literature and your place in it?*

● I am seventy-one years old. During my life, I have learned that the future is truly unpredictable. And incomprehensible. That it surpasses all our ideas about it. Therefore, I do not dare to predict it. But I can wish. And hope.

And I wish and hope that in the future, whatever it may be, people will love art. That they will always need what ennobles, changes, makes a person better or explains to one the world in which he or she lives and the place of man in it. That they will need my books too, and that they will read them even when my body is nothing but dust. The history of art gives me the right to that hope.

Imagine how different the world of Sophocles, Aeschylus or Euripides was from ours. How incomprehensible and unimaginable our world was to them. And yet, we

А желим и надам се да ће и у будућности, ма каква она била, људи волети уметност. Да ће им увек бити потребно оно што оплемењује, мења, чини човека бољим или му објашњава свет у коме живи и човеково место у њему. Да ће им бити потребне и моје књиге. И да ће их читати и када од мог тела остане само прах.

Право на ту наду даје ми историја уметности.

Замислите колико се свет Софокла, Есхила или Еурипида разликовао од нашег. Колико је наш свет њима био непојмљив и незамислив. А ипак, ми гледамо њихове драме са истом страшћу и узбуђењем са којим су их гледали њихови савременици пет стотина година пре Христа. Зато што се током историје мења декор времена. А људска природа остаје иста, од Адама и Еве, од Каина и Авеља, па до наших дана.

И није важно како ће изгледати свет у будућности. И није важно да ли ће наше приче бити исписане на глиненим плочицама, папирусу, пергаменту, папиру. На екрану компјутера или нечему што ће тек бити измишљено. Важно је да се чита. И да се пише.

◆ *Да ли још постоје теме које сте одувек желели да обрађујете а још увек нисте?*

● Све што сам до сада желела да напишем написала сам. Али имам замисли о три књиге које бих волела да напишем у наредном периоду. Надам се да ће ми Бог дати време, здравље, духовну, умну и физичку снагу и породични и духовни мир да то остварим.

watch their plays with the same passion and excitement with which their contemporaries watched them five hundred years before Christ. Because the decor of time changes through history but human nature remains the same, from Adam and Eve, from Cain and Abel, to our days.

And it doesn't matter what the world will look like in the future. And it doesn't matter whether our stories will be written on clay tablets, papyrus, parchment, paper, computer screen or something else yet to be invented. Reading is important. Writing is important.

◆ *Are there any other topics you've always wanted to cover that you haven't yet?*

● Everything I wanted to write I've written so far. I have ideas for three books that I'd like to write in the near future. I hope that God will give me the time, health, spiritual, mental and physical strength, as well as family and spiritual peace to make it happen.

But my greatest desire is that with my work and actions, and therefore with the books I write and speak about them, to serve the Most Holy Mother of God and the Christian faith.

◆ *How do you imagine that your work will be remembered in the future?*

● When it comes to books like mine from the spiritual cycle, the work and the personality of the author are connected. Because, in order for a book to encourage the reader to piety, convince him of the importance of prayer, direct him to repentance, empower him to become a new person, and these books do that, the reader must trust the author. You cannot trust a book if you do not trust the writer. You cannot trust a writer who lives differently from what he preaches in his books. As they remember me, so shall they remember my work.

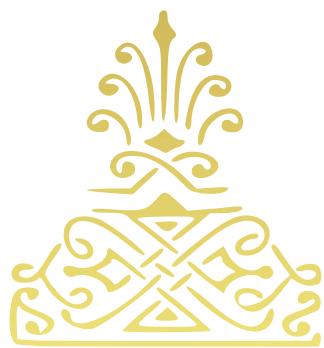
I'm constantly trying, and I ask the Mother of God to give me strength, and to encourage me in my efforts to live the way I write, to respect the values I stand for in my books, in my everyday life. To live by the truth that I write and speak about.

I would like to be remembered as someone who worked tirelessly and tried to multiply my talents not sparing myself. As someone who knew that it is not worth it for a man to gain the whole world if he harms his own soul. That talent is a gift from God, not a commodity. As someone who sometimes suffered, sometimes endured injustice and manipulation because I didn't want to adapt and submit to the spirit of this time. Someone who willingly agreed to that suffering of my own free will, aware of what I was doing and why. As someone who truly, with all my heart, believed that only love can save us. The love we receive, but also the love we give to others. And as someone who lived according to that conviction.

At the ceremony of the Karić Brothers Award, I said that I am aware at all times that none of what I have and what I am is mine. That I received everything as a gift. And not by my own merit but by God's grace.

That is why I would like to be remembered as someone who was blessed to serve the highest truth with my work. And to convey that truth to people with all the strength and skill I received through the merciful intercession of the Mother of God.

I would also like to be remembered as someone who constantly repeated with my every breath: "Thank you to St. Petka and St. Vasilije of Ostrog. Thank you to the Most Holy Mother of God. Thank you to our Lord Christ for everything."

Али, моја највећа жеља је да својим делом и деловањем, дакле и књигама које пишем и говорећи о њима, служим Пресветој Богородици и хришћанској вери.

◆ *Како замислила сте да ће се Ваш рад памтити у будућности?*

● Када су у питању књиге попут мојих књига из духовног циклуса, дело и личност аутора су повезани. Јер, да би књига подстакла читаоца на побожност, уверила га у важност молитве, упутила на покајање, оснажила да постане нови човек, а ове књиге то чине, читалац мора да верује аутору.

Не може се веровати књизи ако се не верује писцу. Не може се веровати писцу који живи другачије од онога што проповеда својим књигама.

Како буду памтили мене, тако ће памтити и мој рад.

Ја се непрестано трудим, и молим Мајку Божју да ме оснажи и охрабри у настојању да живим онако како пишем. Да у својој свакодневици поштујем вредности за које се залажем у својим књигама. Да живим по истини о којој пишем и говорим.

Волела бих да будем запамћена као неко ко је неуморно радио и не жалећи себе трудио се да умножи своје таленте. Ко је знао да не вреди човеку да задовољи цео свет ако души својој науди. Да је таленат дар Божји, а не роба. Ко је понекад испаштао, понекад трпео неправде и подметања, јер није хтео да се прилагоди и потчини духу овог времена. Ко је пристајао на то испаштање својом вољом, свестан шта чини. И зашто. Ко је истински, свим срцем, веровао да нас само љубав може спасити. Љубав коју примамо, али и љубав коју дајемо другима. И ко је живео по том уверењу.

На уручењу Награде „Браћа Карић” рекла сам да сам у сваком тренутку свесна да ништа од онога што имам и што јесам није моје. Да сам све добила на дар. И не по својој заслуги већ по Божјој милости.

Зато бих волела да будем запамћена као неко ко је био благословен да својим делом служи највишој истини. И да ту истину свом снагом и умећем које је добио милосрдним заступништвом Мајке Божје преноси људима.

Волела бих да будем упамћена и као неко ко је непрестано понављао сваким својим дахом: „Хвала Светој Петки и Светом Василију Острошком. Хвала Пресветој Богородици. Хвала Христу Богу за све.”

Љиљана Хабјановић Ђуровић

Из говора добитника

*Поштовани чланови породице Карић, даме и господо,
Са радошћу сам примила вест да је Управни одбор Фондације „Браћа Карић” одлучио да ме уврсти међу добитнике Награде „Браћа Карић”.
Са истом радошћу вечерас примам ово признање.*

Вредност једне награде мери се и улогом добитника и улогом дародавца, а ова награда ужива велики улог.

За мене је велика част да се нађем у друштву ранијих лауреата јер су то људи са значајним делом.

Дародавац, породица Карић, препознала је као симбол марљивости, породичне слоје, хуманитарног рада, оданости Српској православној цркви, чувању традиције и културне баштине.

То су вредности у које и сама верујем. О којима пишем у својим књигама. За које се залажем јавним говором. Али и својим личним животом.

Захваљујем се Фондацији „Браћа Карић” што је овако високо вредновала мој рад и поштинућа.

Захваљујем се мојим читаоцима јер су били са мном и када су многи били против мене. Захваљујем им се јер већ тридесет шест година воле књиге које пишем. Тако ми показују да је оно што радим пошребно још неком осим мени и дају смисао мом раду, али и важном делу живота.

Захваљујем се својим момцима – мужу Миловану и сину Александру зашто што ме воле онако како ми је пошребно. Са њима, сваки мој напор је лакши, а живот лепши и садржајнији.

У сваком тренутку сам свесна да све што имам и све што јесам није моје. Да сам све то добила на дар. И не по својој заслуги, већ по Божјој милости. Зато, хвала Светлој Петки и Светом Василију Острошком. Хвала Пресветлој Богородици. Хвала Христу Богу за све.

О Малој Госпојини лета Господњеј 2024.

Ljiljana Habjanović Đurović

A word of gratitude for receiving the Karić Brothers Award

*Dear members of the Karić family, ladies and gentlemen,
I was delighted to receive the news that the Board of Directors of the Karić Brothers Foundation has decided to include me among the winners of the Karić Brothers Award. It is with the same joy that I receive this recognition tonight.*

The value of an award is determined by two things, the list of laureates and the reputation of the donor. Seen like that, this is a very respectable award. I am truly honored to have my name added to the list of all the people who have received the Karić Brothers Award over the past twenty-seven years, because behind each of them there is a significant work.

Also, the Karić family, as the donor, has been recognized as a symbol of hard work, family harmony, humanitarian work, devotion to the Serbian Orthodox Church, preservation of tradition and cultural heritage.

Those are the values that I believe in myself, that I write about in my books, that I advocate for in public, so I hope and I try to live by them. I would like to thank the Karić Brothers Foundation for valuing my work so highly.

Thank you to my readers for standing by me even when many were against me. They have loved my books for thirty-six years, and with that love they show me that what I do is needed by someone other than me. By loving my books, they give meaning to my work, and thus to an important part of my life.

I thank my boys, my husband Milovan and my son Aleksandar, for loving me the way I need it. With them, my every effort is easier and life is more beautiful and meaningful.

I am aware at every moment that everything I have and everything I am is not mine, that I received it as a gift from God and not by my own merit, but by the grace of God. Therefore, I thank St. Petka and St. Vasilije of Ostrog. Thank you to the Most Holy Mother of God whose birth we celebrate today. Thank you and glory to our Lord Jesus Christ for everything.

Sometime around the feast of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in the year of our Lord 2024.

